

Kirkelig fellesråd i Oslo

F 19/20 HØRINGSSVAR - TRO DET ELLER EI

Høring: Tro det eller ei – Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo, Tros- og livssynsutvalget 2020, Oslo kommune.

<https://www.oslo.kommune.no/politikk/byradet/byrad-for-kultur-idrett-og-frivillighet/kunngjoringer-fra-byradsavdeling-for-kultur-idrett-og-frivillighet/tro-det-eller-ei-fremtidens-tros-og-livssynspolitikk-i-oslo#gref>

Avsender: Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO)

Frist for høringsvar: 1. oktober. Kirkevergen har søkt og fått utsettelse for at fellesrådet kan behandle saken 8. oktober 2020

(Utkast til høringsvar OBDR, behandles 21.09 - sak 74/20

<https://kirken.no/globalassets/bispedommer/oslo/komplett%20innkalling-%20oslo%20bisped%C3%B8mmer%C3%A5d%202020-2023%2021.09.2020.pdf>)

Høringsinnspill fra KfiO:

(utkast – 15.09.20)

Generelt:

Kirkelig fellesråd i Oslo er positive til utvalgets arbeid og støtter i hovedsak prinsippene for kommunens tros- og livssynspolitikk og utvalgets vurderinger. KfiO vil hevde at Den norske kirke (Dnk) i Oslo fyller en rolle og et oppdrag som går utover den vanlige definisjonen av et tros- og livssynssamfunn. Omlag 50% av innbyggerne i kommunen er medlemmer i Den norske kirke. Samtidig er det et stort antall ikke-medlemmer som benytter seg av kirkens bygningsmasse og ulike aktivitetstilbud. Kirken har ansvaret for å forvalte kulturminneverdier, signalbygg og kulturarenaer for hele byens befolkning. Særlig på diakonale og kulturelle områder har kirken, også gjennom samarbeid med kommune, bydeler, organisasjoner og næringsliv, et tilbud som retter seg mot og når langt utover kirkens medlemsmasse.

Den norske kirke driver et utstrakt diakonalt tilbud til unge og eldre. Som eksempel på dette nevnes tilbud til sårbar ungdom i aldersgruppen 13-20 i Groruddalen. Dette går på individuelle samtaler med enkeltungdommer, sorggruppe for unge i sorg, tyveriprojekt i samarbeid med kjøpesenter, kurs i grensesetting og utilbørlig adferd m.v. Videre dialogtiltak på tvers av religioner og kulturbakgrunner, fotballaktiviteter for flyktninger, språkkafe, Unge møter eldre, tilbud til psykisk utviklingshemmede («Singalong» i Grefsen menighet) blant mange andre tilbud.

Disse poeng er ikke tilstrekkelig problematisert i utvalgets rapport.

KfiO har kommentarer til følgende punkter i høringsdokumentet:

- Overordnet
- Finansiering av Dnk
- Bygningsmassen
- Dnk som frivillighetsaktør i kommunen
- Dnk som inkluderingsarena for ungdom og unge voksne
- Skolegudstjenester
- Beredskapsarbeid
- Gravferd

Overordnet: (s. 63)

KfiO støtter utvalgets vurderinger og kommentarer til byrådsplattformen og kommunens overordnede politikk.

KfiO imøteser faste årlige møter og ønsker en styringsdialog med kommunen og byrådsavdelingen.

Finansiering av Den norske kirke: (s. 53)

Som følge av at den nye Lov om tros- og livsynssamfunn vedtatt i Stortinget i april 2020 har Kirkerådet satt ned et utvalg som utreder forholdet til kommunene versus kirken som selvstendig rettssubjekt. Denne samhandlingen er derfor et relevant spørsmål for Oslo-kirken. I den nye rammeloven er det nedfelt;

§ 14. *Finansiering av aktivitetene og av bygningsmassen*

Staten gir tilskudd til prestedtjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Teksten i § 14 - 2.ledd vil fordre en styringsdialog på kommunalt nivå og KfiO vil være dialogpartner med Oslo Kommune, gjerne i henhold til den etablerte årlige

styringskalenderen for budsjett og rapportering gitt av Finansavdelingen (FIN) og byrådsavdelingen for Kultur-idrett og frivillighet (KIF).

Det er verdt å merke seg at Oslo kommune gir en støtte til kirken som bare tilsvarer 2/3 av det de tre andre store byene gir pr medlem. Når en vet at ca. halvparten av byens borgere ikke er medlemmer fremstår denne støtten som svært begrenset i forhold til den aktiviteten kirken serverer i byen.

KfiO støtter at kommunen og KfiO sammen utarbeider en langsiktig vedlikeholds og bruksplan for kirkebyggene i Dnk. KfiO vil be om en ekstra bevilgning for å utarbeide den mer detaljert vedlikeholdsplanen som etterspørres. Et grovt anslag ut fra enkel kategorisering av kirkene viser et vedlikeholdsetterslep på ca. 1,5 mrd.

KfiO har påpekt i de årlige budsjettforslag behov for økt tilskudd i driften for å kunne opprettholde aktivitetsnivået, bemanning og det løpende vedlikehold av kirkebyggene. Det trengs en ny gjennomgang av driftsfølgevirkningene av dagens bygningsmasse. Det er også et faktum at flere menigheter må finansiere av egen økonomi og innsamlede midler stillinger i menighetene som burde vært dekket over det kommunale tilskuddet. KfiO imøteser også en gjennomgang av bemanningsdelen av driftstilskuddet, kfr. Tros- og livssynsamfunnslovens §14.

Det bør fra kirkens side også kommenteres kirkens egen vilje til omstilling. De senere årene har bispedømmeråd og kirkelig fellesråd i fellesskap slått sammen menigheter og tatt kirker ut av bruk for å møte de økonomiske utfordringene. Det oppleves ikke som om kommunen har etterkommet den utgående kirkelovs bevilgningsintensjon.

Dnk som frivillighetsaktør i kommunen (s. 59)

Menighetene i DnK i Oslo organiserer 5000 frivillige spredt over alle bydeler. Et fast etablert samarbeid mellom de lokale Oslo-menighetene og bydelene vil være en vinn-vinn situasjon for begge parter. Eksempelvis samarbeider flere bydeler, menigheter og skoler om grønne prosjekter og tilbud til flyktninger og andre. Mange lokalkirker utgir menighetsblad med artikler og lokalstoff om livet i bydelene. I en tid der trykte medier er på sterk retur er menighetsbladene i ferd med å bli en viktig kommunikasjonskanal lokalt. Menighetene får respons på at dette mange steder er «folke-lesning».

Dnks som inkluderingsarena for ungdom og unge voksne (s. 61)

De fleste menighetene i Dnk har jevnlig sosiale, kulturelle og sportslige tilbud til ungdommer og unge voksne. I Groruddalen fikk KfiO støtte til prosjektet «13-20», som er et samtaletilbud der kirken har et nært samarbeid med skole, bydel og politi. 13-20-konseptet er prøvd ut flere steder i landet, og KfiO har ambisjoner om å etablere tilsvarende tilbud i hele Oslo, om det blir avsatt kommunale midler til å ansette ungdomsdiakoner. «Unge

Møter Elder» og «Innsats for andre» i Groruddalen er også eksempler på bydel/kirke/skoleprosjekter i regi av kirken, der unge med ulik religiøs og kulturell bakgrunn møtes.

Skolegudstjenester (s. 28)

Utvalget foreslår at gudstjenester, bønnesamlinger eller lignende ikke foregår i skoletiden, men at skolen legger til rette for det. 90% (2016) av grunnskolene i Oslo arrangerer skolegudstjenester. De fleste steder har skole og kirke i samarbeid funnet gode lokale løsninger. I enkelte lokalmiljøer er det mest hensiktsmessig i skoletid, andre steder etter. En slik fleksibilitet bør det være åpent for også i fremtiden.

Beredskapsarbeid (s. 39-40)

KfiO støtter forslaget om at kommunen oppretter et beredskapsutvalg. LRS-presten bør være en del av utvalget.

Gravferd (s. 45)

Utvalget anbefaler at all drift og forvaltning av det offentlige ansvaret overføres til kommunen. KfiO har fattet et gjeldende vedtak at de primært ønsker at Kirkelig felleusråd forestår både forvaltning og drift i likhet med de fleste andre kommuner i landet. Imidlertid har kommune og kirke inngått en avtale i Oslo der kirken har ansvaret for forvaltningen og kommunen for driften. Denne ordningen fungerer bra og har også vært oppe til vurdering i departementet.

Utvalgets forslag begrunnes i kommunens hovedargument om gravplassforvaltning gjelder alle innbyggere uansett tros og livssyn (s. 42). Samtidig blir det påpekt at tros- og livssynssamfunnene gir uttrykk for at de fornøyd med ordningen som den er. Som ansvarlig forvalter av gravferd, har KfiO opprettet et gravferdsutvalg bestående av de største tros- og livssynsamfunnene, også der har det blitt gitt uttrykk for tilfredshet med at kirken, nettopp som et trossamfunn, har dette ansvaret.